

## สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ.....	(1)
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(2)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(3)
สารบัญ.....	(5)
สารบัญตาราง.....	(9)
สารบัญภาพ.....	(10)
<b>บทที่ 1 บทนำ</b> .....	<b>1</b>
ความเป็นมาและความสำคัญ.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ประโยชน์ของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
กรอบแนวความคิดในการวิจัย.....	8
<b>บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง</b> .....	<b>10</b>
แนวความคิดทั่วไปว่าด้วยเศรษฐศาสตร์การเมือง.....	11
1. ลักษณะของแนวความคิดเศรษฐศาสตร์การเมือง.....	11
2. กรอบการวิเคราะห์แนวเศรษฐศาสตร์การเมือง.....	12
2.1 การวิเคราะห์แบบวิพากษ์อย่างเข้มข้น.....	12
2.2 การวิเคราะห์แบบเป็นองค์รวม.....	12
2.3 การวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์.....	13
2.4 การวิเคราะห์ความขัดแย้งและการขัดกัน.....	13
3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ตามแนวเศรษฐศาสตร์การเมือง.....	13
3.1 ศึกษาปรากฏการณ์อย่างเป็นระบบ.....	13
3.2 ศึกษากระบวนการสัมพันธ์ของกระบวนการผลิต.....	14
3.3 ศึกษากระบวนการสัมพันธ์ทางการผลิตกับระบบกรรมสิทธิ์ในปัจจัยการผลิต.....	14
3.4 ศึกษาวิธีการผลิต และระบบสังคมทั้งหมด.....	16
4. เศรษฐศาสตร์การเมืองว่าด้วยเศรษฐกิจการเกษตร.....	17
4.1 แนวความคิดพื้นฐานว่าด้วยระบบเศรษฐกิจการเกษตร.....	18
4.2 แนวการวิเคราะห์ปัญหาเกษตรกรรมตามแนวคิดวิภาษวิธีช่วงแรกและเชิงวิพากษ์ปัจจุบัน.....	25
แนวความคิดว่าด้วยบทบาทของรัฐกับการคุ้มครองระบบเศรษฐกิจภาคการเกษตร.....	31
1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการดำเนินการทางเศรษฐกิจของรัฐ.....	33
1.1 การดำเนินการทางเศรษฐกิจโดยรัฐ.....	33

## สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
1.2 การกระจายอำนาจไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการทางเศรษฐกิจ.....	37
2. แนวความคิดว่าด้วยการคุ้มครองเศรษฐกิจภาคการเกษตรโดยรัฐ.....	40
2.1 วัตถุประสงค์ในการคุ้มครองเศรษฐกิจภาคการเกษตรโดยรัฐ.....	41
2.2 บทบาทหน้าที่ในการคุ้มครองเศรษฐกิจภาคการเกษตรโดยรัฐ.....	45
2.3 กระบวนการและข้อจำกัดในการคุ้มครองเศรษฐกิจภาคการเกษตรโดยรัฐ.....	46
แนวความคิดว่าด้วยนโยบายส่งเสริมเกษตรแปลงใหญ่.....	51
1. บริบทของนโยบายส่งเสริมเกษตรแปลงใหญ่.....	51
2. นิยามระบบส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่.....	52
3. องค์ประกอบของนโยบายส่งเสริมเกษตรแปลงใหญ่.....	52
4. แนวทางการดำเนินงานระบบส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่.....	53
4.1 แนวปฏิบัติของเจ้าหน้าที่รัฐ.....	53
4.2 แนวปฏิบัติของเกษตรกรแปลงใหญ่.....	54
แนวความคิดพื้นฐานว่าด้วยการประเมินผลนโยบาย.....	55
1. ความหมายของนโยบายสาธารณะ.....	56
2. กระบวนการหรือวงจรนโยบายสาธารณะ.....	56
2.1 การกำหนดนโยบาย.....	56
2.2 การนำนโยบายไปปฏิบัติ.....	57
2.3 การประเมินผลนโยบาย.....	58
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	59
1. งานวิจัยเกี่ยวกับนโยบายส่งเสริมเกษตรแปลงใหญ่.....	59
2. งานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาราคาสินค้า.....	64
3. งานวิจัยเกี่ยวกับการประเมินผลนโยบายเกษตร.....	64
4. งานวิจัยเกี่ยวกับนโยบายแทรกแซงราคาสินค้าผลิตทางการเกษตร.....	65
<b>บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....</b>	<b>68</b>
การลงสู่สนาม.....	68
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	68
การตรวจสอบข้อมูล.....	68
การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ.....	69
ระยะเวลาทำการวิจัย และแผนการดำเนินงานตลอดโครงการวิจัย.....	69

## สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
<b>บทที่ 4 ผลการวิจัย.....</b>	<b>71</b>
บริบทพื้นที่ที่ใช้ในการศึกษา.....	71
สภาพปัญหา ความคาดหวัง และประเด็นต่าง ๆ ในพื้นที่การศึกษา.....	74
1. ปัญหาสภาพแวดล้อมทางการเกษตร และภูมิอากาศ.....	74
2. ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และนโยบายภาครัฐ.....	74
3. ความต้องการ และความคาดหวังที่มีต่อการทำเกษตรกรรม.....	76
ระบบตลาดมั่งคุดจังหวัดจันทบุรี.....	76
1 ประเภทกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิต.....	76
1.1 กลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตในฐานะผู้ค้ารายย่อย หรือผู้ค้าปลีก.....	77
1.2 กลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตในฐานะผู้รวบรวม.....	78
1.3 กลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตในฐานะผู้ค้าส่ง.....	79
1.4 กลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตในฐานะผู้ค้าส่งออกต่างประเทศ.....	80
1.5 กลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตในฐานะผู้แปรรูปสินค้าเกษตร.....	80
2. ประเภทของกลุ่มผู้ค้าในตลาดสินค้าเกษตร.....	81
2.1 กลุ่มผู้ค้าในตลาดสินค้าเกษตรในฐานะผู้รวบรวม.....	81
2.2 กลุ่มผู้ค้าในตลาดสินค้าเกษตรในฐานะผู้ค้าส่ง.....	83
2.3 กลุ่มผู้ค้าในตลาดสินค้าเกษตรในฐานะผู้ค้าปลีก.....	85
2.4 กลุ่มผู้ค้าในตลาดสินค้าเกษตรในฐานะผู้ค้าส่งออกต่างประเทศ.....	86
2.5 กลุ่มผู้ค้าในตลาดสินค้าเกษตรในฐานะผู้แปรรูป.....	88
การบริหารจัดการและการประเมินผลนโยบายส่งเสริมเกษตรแปลงใหญ่.....	89
1. การบริหารจัดการร่วมกันด้านการลดต้นทุน.....	89
1.1 การแบ่งปันทรัพยากรที่ใช้ในการผลิตมั่งคุดภายในกลุ่ม.....	90
1.2 การจัดทำบัญชีครัวเรือน.....	90
1.3 การสร้างเครือข่ายหรือการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง.....	91
2. การบริหารจัดการร่วมกันด้านการเพิ่มผลผลิต.....	93
3. การบริหารจัดการร่วมกันด้านพัฒนาคุณภาพผลผลิต.....	93
4. การบริหารจัดการร่วมกันด้านการตลาด.....	94
5. การบริหารจัดการร่วมกันด้านอื่น ๆ.....	96
5.1 ปัญหาด้านการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม.....	96
5.2 ปัญหาด้านความต่อเนื่องของนโยบาย และความต่อเนื่องในการปฏิบัติหน้าที่ของภาครัฐ.....	96
5.3 ปัญหาด้านการบริหารจัดการข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ.....	97

## สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5.4 ปัญหาด้านการกำหนดกติกาภายในกลุ่ม.....	97
6. ด้านการบูรณาการกับภาครัฐ และการดำเนินการร่วมกับองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น.....	97
<b>บทที่ 5</b> สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	104
สรุปผล.....	104
อภิปรายผล.....	110
1. ความรู้ความเข้าใจในนโยบายส่งเสริมเกษตรแปลงใหญ่.....	110
2. การบริหารจัดการด้านการลดต้นทุน.....	111
3. การบริหารจัดการด้านตลาด.....	111
4. การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม.....	113
ข้อเสนอแนะ.....	115
1. ข้อเสนอแนะมาตรการเชิงนโยบาย.....	115
2. ข้อเสนอแนะมาตรการเชิงกฎหมาย.....	116
3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	117
<b>บรรณานุกรม</b> .....	118
<b>ภาคผนวก</b> .....	122
ภาคผนวก ก โครงสร้างคำถามเชิงคุณภาพ.....	123

## สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	การเปรียบเทียบประเด็นคำถามเกษตรกรรมร่วมสมัย.....	30
3.1	ระยะเวลาทำการวิจัย และแผนการดำเนินงานตลอดโครงการวิจัย.....	69



ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

## สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า	
1.1	กระบวนขายซื้อมังคุด ณ ตลาดผลไม้จังหวัดจันทบุรี.....	5
1.2	กรอบแนวความคิดในการวิจัย.....	8
4.1	แผนที่ภาพรวมที่ใช้ในการศึกษา ณ หมู่ที่ 9 ตำบลวังโตนด อำเภอ นายายอาม จังหวัดจันทบุรี.....	72
4.2	แผนที่ที่ใช้ในการศึกษา ณ หมู่ที่ 9 ตำบลวังโตนด อำเภอ นายายอาม จังหวัดจันทบุรี.....	72
4.3	เส้นทางการตลาดของกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตนำสินค้าเกษตร.....	77
4.4	เส้นทางการตลาดของกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตนำสินค้าเกษตร กรณีขายให้ผู้ค้ารายอื่น	78
4.5	เส้นทางการตลาดของกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตในฐานะผู้รวบรวม.....	79
4.6	เส้นทางการตลาดของกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตในฐานะผู้ค้าส่ง.....	79
4.7	เส้นทางการตลาดของกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตในฐานะผู้ค้าส่งออกต่างประเทศ.....	80
4.8	เส้นทางการตลาดของเส้นทางการตลาดของกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตในฐานะผู้แปรรูปสินค้าเกษตร.....	81
4.9	เส้นทางการตลาดของผู้ค้าในตลาดสินค้าเกษตรในฐานะผู้รวบรวม.....	82
4.10	เส้นทางการตลาดของกลุ่มผู้ค้าในตลาดสินค้าเกษตรในฐานะผู้ค้าส่งท้องถิ่นและผู้ค้าส่งต่างถิ่น.....	85
4.11	เส้นทางการตลาดของกลุ่มผู้ค้าในตลาดสินค้าเกษตรในฐานะผู้ค้าปลีก.....	86
4.12	เส้นทางการตลาดของกลุ่มผู้ค้าในตลาดสินค้าเกษตรในฐานะผู้ค้าส่งออกต่างประเทศ.....	87
4.13	เส้นทางการตลาดของกลุ่มผู้ค้าในตลาดสินค้าเกษตรในฐานะผู้แปรรูป.....	89